

Education and Development

(रजिस्ट्रेशन नम्बरका सुरुका दुई अङ्क ७८, ७९, ८० र ८१ भएका नियमित तथा आंशिक परीक्षार्थीहरूका लागि)

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ। दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 hrs.

Full Marks: 75

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् (Attempt all question)

समूह 'क' (Group 'A')

(अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Very short answer questions) [११×१=११]

१. विकासका कुनै दुई गुणात्मक सूचकहरूको सूची बनाउनुहोस्।

List any two indicators of development.

२. तपाईंको समुदायमा मनाइने कुनै दुईवटा चाडपर्वहरू उल्लेख गर्नुहोस्।

Mention any two festivals specially celebrated in your community.

३. घुमन्ते जीवनशैलीले प्रारम्भिक समाजको कस्तो अवस्थालाई जनाउँछ ?

How nomadic life of primitive society reflects ?

४. नागरिक शिक्षाका कुनै दुई महत्त्व लेख्नुहोस्।

Write any two importance of civic education.

५. तपाईंको समुदायमा हुने कुनै दुईवटा विविधताका कारणहरू उल्लेख गर्नुहोस्।

Mention any two causes of social diversity in your community.

६. शिक्षाको विकासका लागि स्रोत परिचालनका कुनै दुई उपायहरू लेख्नुहोस्।

Write any two ways of resource mobilization for education development.

७. शिक्षामा आर्थिक लगानी बढाउनुपर्ने कुनै दुईवटा कारणहरू उल्लेख गर्नुहोस्।

Mention any two causes of increasing educational investment.

८. नेपालमा गुणस्तरीय शिक्षाका कुनै दुई चुनौतीहरू प्रस्तुत गर्नुहोस्।

State any two challenges of quality education in Nepal.

९. तपाईंको समुदायमा द्वन्द्व उत्पन्न हुनुका कुनै दुईवटा कारणहरू उल्लेख गर्नुहोस्।

State any two causes of conflict in your community.

१०. कक्षाकोठामा शिक्षकले प्रदर्शन गर्न सक्ने समावेशी व्यवहारको कुनै दुई उदाहरण प्रस्तुत गर्नुहोस्।

Illustrate any two inclusive behaviours of a teacher can demonstrate in classroom teaching.

क्रमशः (Contd...)

११. राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना सर्वप्रथम कुन कुन जिल्लामा लागु गरिएको थियो ?

In which districts NESP was implemented at first ?

समूह 'ख' (Group 'B')

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Short answer questions)

[८×५=४०]

१२. आर्थिक वृद्धि र विकास बिच पाँच बुँदामा फरक लेख्नुहोस्।

Differentiate between economic growth and development in any five points.

१३. समावेशी शिक्षाका लागि अपनाउन सकिने कुनै पाँचवटा उपायहरूको सूची बनाई प्रस्तुत गर्नुहोस्।

List out any five techniques for inclusive education and clarify of them.

१४. सामाजिक विविधताका कारणहरूबारे चर्चा गर्नुहोस्।

Explain about the causes of social diversity.

अथवा (Or)

तपाईंको समाजमा असमानताका पाँच क्षेत्रहरू उल्लेख गरी कुनै एकको वर्णन गर्नुहोस्।

State major five areas of inequality in your society and describe any one of them.

१५. विद्यालय सुधार योजना भनेको के हो ? यसमा समावेश गरिने पक्षहरू प्रस्तुत गर्नुहोस्। [२.५+२.५]

What is school improvement plan ? Explain the aspects that should be addressed in SIP.

१६. तपाईंको समुदायमा भएका विद्यालयको विकासका लागि आवश्यक पर्ने स्रोतहरू कसरी संकलन गर्नुहुन्छ ? प्रस्तुत गर्नुहोस्। [१+४]

How do you collect resources to your community's school development ? Clarify.

अथवा (Or)

शैक्षिक लगानीका स्रोतहरू उल्लेख गर्नुहोस्।

Explain sources of investment in education.

१७. शैक्षिक योजनाका निर्देशक सिद्धान्तहरूको व्याख्या गर्नुहोस्।

Describe the propositions of educational planning.

१८. नेपालको एकीकरण पूर्वको शैक्षिक अवस्थाबारे व्याख्या गर्नुहोस्।

Explain the condition of education before pre-unification period of Nepal.

१९. 'पाठ्यक्रम, शिक्षण सिकाइ र मूल्याङ्कन बिच अन्तरसम्बन्ध आवश्यक छ'। पाँचवटा तर्कसहित आफ्नो विचार व्यक्त गर्नुहोस्।

'There is necessary of interrelationship among curriculum, pedagogy and evaluation system'. Clarify your views with five points.

क्रमशः (Contd...)

समूह 'ग' (Group 'C')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Long answer questions)

[३×८=२४]

२०. विकासका विभिन्न आयामहरू र शिक्षाबिचमा सम्बन्ध स्थापित गर्नुहोस्। नेपालको सन्दर्भमा यसको उपयोगिता प्रस्ट्याउनुहोस्।

Establish the relationship between education and different dimension of development. Clarify its implication in Nepalese context.

२१. समता र समानताबिच उदाहरणसहित भिन्नता प्रस्तुत गर्नुहोस्। समता कायम गर्न के कस्ता रणनीतिहरू लागु गर्न सकिन्छ ?

Differentiate equity and equality with examples. What strategies can be adopted for ensuring equity education ?

अथवा (Or)

नेपालको शिक्षामा देखिएका विविधताको परिचय दिई विविधता व्यवस्थापन गर्ने तरिकाबारे प्रस्ट्याउनुहोस्।

Introduce diversity of education in Nepal and clarify the ways to manage diversity.

२२. नेपालको वर्तमान शिक्षा पद्धतिका समस्या तथा चुनौतीहरू उल्लेख गर्दै उक्त चुनौती समाधान गर्ने उपायहरू समेत सुझाउनुहोस्।

Explain the problems and challenges of current education system of Nepal and suggest to solve these challenges.